

La immigració: un repte per a la cohesió social i una oportunitat per al progrés econòmic

Les més autoritzades veus sobre prospectiva de finals del segle XX coincidiren a assenyalar que el proveïment de l'aigua i els moviments migratoris serien dues qüestions cabdals per a la societat del segle XXI. Els fets a escala mundial no han desmentit aquestes previsions.

Tal i com ha succeït amb l'escassetat d'aigua, la importància de la immigració com a factor de canvi i evolució de la societat ha anat adquirint en les darreres dècades una nova dimensió. L'evolució global de la major part de les economies del món ha fet necessària la major mobilitat dels efectius humans i, per tant, una major permeabilitat de les fronteres.

Les Balears no s'han lliurat d'aquesta tendència, ans al contrari han vist com en el decurs de la darrera dècada, la població estrangera s'ha quasi triplicat, si bé el percentatge de població immigrada amb permisos de residència o treball respecte del total de la població illenca es xifra en el 6,5%, tot i que un gran nombre d'estrangers en procés de regularització conviuen també entre nosaltres.

Per tant, trobam en la migració per motius residencials o d'oci i en el moviment transfronterer de persones amb finalitat econòmica, una interessant relació: per una banda, els nouvinguts cerquen millorar la seva qualitat de vida gaudint d'un millor clima, d'una major tranquil·litat, de millors oportunitats de treball o de formació; i, per una altra, la societat receptora intenta articular els consums i la força de treball d'aquests col·lectius pel bé de la seva economia i, consegüentment, del seu benestar.

La immigració com a factor productiu és, avui per avui, una qüestió cabdal per a les Balears, prova d'això és que durant el 2002 un 18,1% del contractes signats a les Balears es varen realitzar a estrangers, però la seva repercussió social esdevé també un element de primer ordre en el si de la societat receptora que acull un nombre significatiu de persones de distintes cultures. Dels estrangers, un 55,4% prové de països amb sistemes culturals allunyats de les tradicions europees (Magrib, Àsia, Àfrica) i en un altre context Llatinoamèrica.

Arribats a aquest punt, cal no oblidar la reflexió sobre la interculturalitat, aspecte bàsic a tenir en compte per aconseguir una societat cohesionada i on es garanteixi el futur de la cultura pròpia. Aquest debat s'ha de basar en el consens i implicació de tota la societat mitjançant el diàleg, amb l'objectiu d'aconseguir una convivència respectuosa i justa que es basi en un reconeixement intercultural i una valoració positiva de la diversitat.

Si els fluxos migratoris tradicionals de la península i en menor mesura els del nord d'Europa es poden catalogar d'assumits, no passa el mateix amb els nous arribats extracomunitaris que, com va succeir amb els primers contingents de treballadors arribats per atendre les necessitats del llavors incipient turisme de masses, obliguen, implícitament, a realitzar un esforç de readaptació i a cercar un nou punt d'equilibri entre el respecte a la diferència i la integració a la societat d'acollida.

Factors com la insularitat, l'agricultura extensiva de regadiu, l'especialització terciària necessitada de mà d'obra per temporades i els recents "booms" constructors, expliquen que la immigració estrangera arribada a les Balears ho faci expressament, en moltes ocasions havent passat prèviament per altres punts de la geografia espanyola, on han obtingut els permisos necessaris. Molts d'ells arriben a través de les xarxes d'informació dels col·lectius, i d'altres abandonen les illes una vegada finalitzada la temporada turística. En definitiva, un amalgama de factors socials, laborals i polítics que tendeixen a explicar les raons i característiques d'una immigració que es conforma com una realitat complexa i sensible.

Amb l'objectiu de respondre a les necessitats dels ciutadans i ciutadanes de les illes, "SA NOSTRA" Caixa de Balears, en el marc de la tasca que desenvolupa en l'àmbit de la recerca socioeconòmica, organitza un congrés dedicat íntegrament a abordar la qüestió de la immigració, tal i com ho va fer en el 2001 al voltant de la gestió de l'aigua.

Convençut que la reflexió i l'anàlisi sobre la immigració permetrà no només anticipar les necessitats que afecten el benestar i la qualitat de vida de la població sinó planificar qüestions tan fonamentals com l'ordenació del territori, l'educació i la cultura, la sanitat, les prestacions socials, els transports i les infraestructures, no puc més que convidar-vos a prendre part i a seguir el desenvolupament d'aquest congrés sobre la immigració que es realitzarà els propers 2 i 3 d'octubre a Palma.

Per últim, afegir que hem de ser receptius a les experiències desenvolupades en d'altres indrets, perquè si d'alguna cosa ens en podem beneficiar les Balears és de la possibilitat d'aprendre dels encerts i dels errors d'aquells països que han experimentat el fenomen migratori abans que nosaltres.

Llorenç Huguet

President de "SA NOSTRA", Caixa de Balears

gea
quadern de la terra

núm. 13 - octubre, 2003

Edita: Fundació "SA NOSTRA" Caixa de Balears

C. de Can Tàpera, 5 - 07015 Palma.
Tel. 971 70 74 21 - Fax 971 70 79 50
E mail: fundacio@sanostra.es

Consell Assessor:

Miquel Alenyà, Miquel Pasqual,
Andreu Ramis, Albert Catalan,
Miquel Rayó, Joan Mayol i
Bartomeu Tomàs.

Director: Sebastià Verd

Secretària de redacció:
Magdalena Mulet

Redactors i col·laboradors:
Jordi Calleja, Magdalena Cortés,
Constanza Forteza, Gina Garcías,
Maria Ferrer, Miquel Massutí,
Antoni Oliver, Jaume Rosselló i
Juanjo Sánchez.

Redacció: Fundesba SL.

F. de Borja Moll, 10 - entresòl
Tel. 971 71 16 61.
07003-Palma.

Disseny i realització:
Eparrutx, Tel. 971 420 966

Dipòsit Legal: PM-433-1998

Preu: 3 euros
Subscripció: 9 euros
(tres números per any)

TARJA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i llinatges

Adreça

Ciutat C/P

Tel Fax

Dades bancàries:

"SA NOSTRA" Caixa de Balears, oficina

Compte corrent/llibreta d'estalvis núm.

Per a subscripcions emplenau aquesta tarja i adreçau-la a:
Fundació "SA NOSTRA" Caixa de Balears
C. de Can Tàpera, 5 - 07015 Palma.
Tel. 971 70 74 21 - Fax 971 70 79 50
o bé per correu electrònic, a: fundacio@sanostra.es

Els tres primers números de GEA - Quadern de la Terra seran de franc, a partir de la recepció d'aquesta subscripció.